

TRIBUNA

LLUÍS
BENEJAM

Doctor en Ecologia Aquàtica, professor de la Universitat de Vic

«La proposta de cabals de manteniment que fa l'actual document a exposició pública indiquen uns cabals molt menors als que hi havia al pla de l'any 2006»**«Permetre que la Muga pugui estar seca de Pont de Molins fins al mar és un desastre ambiental, però també per a la nostra salut»**

CAL QUE LA MUGA PORTI AIGUA?

Doncs, malauradament, la Generalitat de Catalunya pensa que no, i legisla en conseqüència. Així de dur i així de trist, vivint en ple segle XXI.

Fins al proper 17 de setembre, està a exposició pública el "Pla de gestió del districte de conca fluvial de Catalunya", que pretén gestionar els rius de les conques internes de Catalunya del 2016 al 2021*. Entre molts altres aspectes, en aquest pla s'indiquen els anomenats cabals de manteniment o ecològics, que són aquells cabals mínims que ha de portar el riu per garantir una bona estructura i funcionament del sistema.

La proposta de cabals de manteniment que fa l'actual document a exposició pública pel conjunt de les conques catalanes indiquen uns cabals molt menors als que hi havia al pla de l'any 2006 (document que es basava en estudis tècnics i científics). En l'actual docu-

ment, la disminució dels cabals de manteniment en totes les conques catalanes no ve acompanyat de cap treball científicotècnic que ho justifiqui. El cas més escandalós passa a la nostra comarca, a la Muga. Concretament, la Generalitat de Catalunya indica que a la Muga, des de Pont de Molins fins a la desembocadura, "no s'implanten cabals de manteniment durant el cicle 2016-2021". Per tant, el que està dient el Pla és que la Muga, des de Pont de Molins fins al mar, pot estar seca i legalment no té cap conseqüència. Tal com sona.

Com sabem, a l'embassament de Darnius-Boadella hi ha la canonada de captació per l'aigua potable per a la població (aigua de boca). I a Pont de Molins es deriva part de l'aigua de la Muga cap als canals de regadiu (agricultura). És obvi que la partida a tres bandes "riu-aigua de boca-agricultura" és una relació que es tensa, a la Muga. I cada vegada més. No no-

més pel caràcter clarament mediterrani de la nostra comarca i el canvi climàtic que portarà una major evapotranspiració com a conseqüència de l'augment de la temperatura i a canvis de règims de pluges poc previsibles. La tensió entre els tres elements ve provocada sobretot per un augment de la població que utilitza l'aigua de l'embassament (no només com a conseqüència de l'augment de població sinó, sobretot, per la pèrdua d'aqüífers d'aigua potable per contaminació de nitrats que comporta que nous municipis facin ús de l'embassament). En lloc d'anar a l'arrel del problema (gestió dels residus ramaders), l'administració ho soluciona fent que els municipis amb problemes utilitzin l'aigua de l'embassament. Per altra banda, tot i que els últims anys s'han fet millores en els sistemes de reg agrícola, és obvi que queda un gran camí per recórrer tant pel que fa al tipus de cultiu a plantar (que s'ajusti al règim de pluges mediterrani), com pels sistemes de reg i pèrdues en el transport.

El que no és admissible, de cap manera, és que el conflicte es pretengui solucionar considerant que la Muga pugui estar seca de Pont

de Molins fins al mar. Perquè això té unes conseqüències gravíssimes, no només òbviament per la flora i la fauna (amb algunes espècies sensibles i legalment protegides), sinó també econòmiques i de salut pública.

Algú pot pensar que això de conservar els sistemes naturals és innecessari i que és igual el cabal que tinguin els rius mentre puguem obrir l'aixeta i rentar-nos les dents cada matí. És una evidència que els rius representen i impliquen molt més que la simple aigua superficial que podem veure/beure. De qualsevol ecosistema del nostre planeta se'n deriven serveis ecosistèmics que són aprofitats per la nostra espècie. Aquests serveis ecosistèmics són calculats en molts estudis i fins i tot es poden quantificar econòmicament. La quantitat d'aigua que passa per un riu i la forma com hi circula (seguint els patrons estacionals o regulada com un simple canal de rec tot l'any), té una influència molt important en la conservació de la biodiversitat així com en els serveis ecosistèmics que pot produir aquest riu.

Com més semblant al règim natural sigui el cabal d'un riu (tant en

quantitat com en les seves variacions al llarg de l'any) majors seran els beneficis/serveis per a la conservació, la societat i l'economia. Un riu que estigui ben conservat (i per tant porti el cabal que li correspon) regularà el bosc de ribera i no farà falta invertir diners en la retirada d'arbres que ocupen la llera, mantindrà els aqüífers recarregats i evitarà la salinització de la part baixa del riu i dels pous més propers al mar, ajudarà a diluir les aigües amb molta càrrega de nutrients/contaminants (provinents de depuradores o de municipis sense sistemes de sanejament), portarà els sediments i els nutrients necessaris per mantenir els deltes i camps d'arròs, i permetrà que quan l'aigua arribi al mar activi la cadena tròfica que permeti una bona producció de peix que ens acabarem menjant tots nosaltres.

En resum, permetre que la Muga pugui estar seca de Pont de Molins fins al mar és un desastre ambiental, però també per a la nostra salut. Si l'últim tram de Muga l'única aigua que porta prové de la depuradora de Figueres i dels pobles sense sistemes de sanejament (com Vilanova de la Muga), el riu serà una claveguera a cel obert i la desembocadura (incloses les platges on ens banyem nosaltres i milers de turistes) un lloc infecte.

(Podeu consultar els documents a: acanet.gencat.cat/scripts/legislacio/resultatprojectes.asp)